

ELOFIZETESI ARAK:

Helyben évente 960, félévire 480, negyed évre 240, havonta 80 L. Vidékre évente 1000, félévire 500, negyedévre 250 lei, havonta 90, egyes szám ára 3 lei, vasárnapi szám 5 lei. Ausztriában 40 Gr. Párisban 10 ill. 12 L.

NAGYVÁRADAI NAPLO

Szerkesztőség, kiadóhivatal, könyvtár: Printul Carol (Szilágyi Dezső) u. 9. sz. Telefon: 21. Sürgőseim: Napló Oradea. Megjelenik hét órával kivételével naponta korán reggel hirdetések felvétel díjazás szerint

KEDD, 1931. december 1.

Felelős szerkesztő: FEHER DEZSO

XXXIV. ÉVFOLYAM, 273. SZAM.

A magyar puccsterv a harminchármas bizottság előtt

A pesti rendőrség hat hét óta tudott a puccskisérletről

A cél: pénzt zsákmányolni

Budapestről jelentik: A harminchármas képviselői bizottság tegnapi ülésén a belügyminisztértől felvilágosítást kértek a most leleplezett magyarországi puccsra vonatkozólag. A puccs tervezői állítólag számos középület megszállását, zsidótemplomok felrobantását és a bankok zár alá vételét tervezték. A belügyminiszter először is kijelentette, hogy

a közrend biztonsága szempontjából semmiféle veszedelem nem forgott fenn és nines veszély ma sem.

A közönség körében elterjedt tulzott hírek csak a hisztérikus tömeghangulat jelei. A rendőrség különben

hat hét óta tud a szervezkedésről,

amelyet bizonyos kétes elemek, akiket joggal lehet „desperádoknak” nevezni, terveztek. Az illetők szerettek volna politikai színezetet adni az összeesküvésnek, de valójában csak a zavarosban akartak halászni és főleg

pénzt zsákmányolni.

Egyszerűen egy éretlen elgondolás alapján létrejött tervezetről van szó, amelynek semmi politikai jelentősége sincs.

A rendőrhatalóságok még nem fejezték be a nyomozást és ezért nem adhat bővebb felvilágosítást. Reméli azonban, hogy holnap már a legkimerítőbben tájékoztathatja a közvéleményt.

A belügyminiszterhez ezután felkérést intéztek az irányban, hogy talán jó lenne a budapesti külföldi követségeket megfelelően hivatalosan tájékoztatni, mert Magyarország iránt ellenséges érzületű államok könnyen kihasználhatják az ügyet, hogy Magyarországról rémhíreket terjesszenek és a külföld előtt megrontsák a hitelét. A belügyminiszter azonban kijelentette, hogy már tájékoztatta a sajtót.

Nines katona az összeesküvők között

A sajtó előtt tett nyilatkozatában azt mondotta a belügyminiszter, hogy az az eset jó lecke lesz mindenféle nyugtalan elemeknek, hogy a jövőben rendzavarási gondolatokkal ne foglalkozzanak.

Arra a kérdésre, hogy

katona vannak-e a letartóztatottak között,

a belügyminiszter kijelentette, hogy Vannai

Lászlón kívül egyetlen katonai egyén sem szerepel az ügyben. De különben is csak jelentéktelen próbálkozásról van szó, amely

A politikai puccs ügyében tovább nyomoz a pesti rendőrség

A letartóztatottak neveit egyelőre titokban tartják

Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség, mint ismeretes, egy nagyszabású bűnügyben folytat nyomozást. A szombatra virradó éjszaka már ebben az ügyben több letartóztatás történt, de a rendőrség egyetlen letartóztatottnak sem adta ki a nevét a nyomozás további sikerének érdekében.

Egyes pesti lapokban olyan tudósítások jelentek meg, amelyek ezeket a rendőri nyomozásokat úgy tüntették fel, mintha azok

még a puccs nevet sem érdemli meg. Kijelentette végül, hogy a szervezkedés számai nem nyultak el a vidékre.

A harminchármas bizottság megnyugvással vette tudomásul a belügyminiszter nyilatkozatát.

Különben az eddigi hírek szerint a puccsisták között

az 1920-as évekből ismert fehér terroristák szerepelnek,

akik gyanus multjukról közismertek.

mozásokat úgy tüntették fel, mintha azok politikai puccs-ügyben folynának és neveket is közöltek.

A rendőrség ezeket a híreszteléseket megcáfolja és felhatalmazta a magyar távirati irodát annak közlésére, hogy nem politikai és csak közönséges bűnügyről van szó.

A nyomozás tovább folyik.

A primadonnák még jötevé homályban vannak

Vasárnap egész nap és egész este folyt a Margit-köruti katonai fogházban a letartóztatott emberek kihallgatása. Bár az előállított emberek jelentékeny része tagadja, hogy összeesküvésben vett volna részt és puccsra készülődött volna, egyesek már megtörttek és olyan vallomást tettek, amelynek alapján valószínűleg sikerül majd kinyomozni, hogy kik azok a politizáló személyiségek, akik a puccs hátterében állanak, mint irányítók?

A nyomozás vezetőinek, közöttük az egész munkát irányító dr. Hetényi Imre főkapitányhelyettesnek ugyanis az a meggyőződésük, hogy a készülő lázadás irányítói

nem azok, akiket sikerült elfogni. A „primadonnák” állítólag még jötevé homályban bujkálnak... A Margit-köruti fogházban van Vitéz Vannay László tényleges állományú főhadnagy, gazdasági tiszt, egy közfelháborodást keltő ügy hírhedt szereplője. Vannay volt ugyanis az a fiatalember, aki Gyulai Molnár Ferenc nevű társával együtt a halálosan beteg Vázsonyi Vilmost bántalmazta.

Vele együtt Budapesten, Szolnokon, Cegléden és Csongrádon több embert fogtak el,

akik közül vasárnap reggelre már csak 39-en maradtak fogságban.

A pokoli terv

Az volt a terv, hogy ezer embert csempészenek csoportokban a fővárosba. Vannay László főhadnagy, aki a katonai ruhában teljesít szolgálatot, egyenruhába öltözteti őket és az egyenruhás civileket ezután becsempészik különböző laktanyákba. A laktanyákban lefegyverezték volna az őrségeket, a zsákmányolt fegyverrel magukat felszerelve, folytatták volna azután a „programot”. A következő etapp: elfogni — természetesen éjszaka — a kormány tagjait. Azután elfoglalni a középületeket és a bankokat, majd az általános tömegpánikban megalapozni hatalmukat. Egyik összeesküvő a Dohány-uccai zsidó templomot akarta fölrobbantani, amikor tele van hívekkel. Azonkívül 1500 gazdag ember listája volt előkészítve, ezeket megakarták sarcolni, esetleg fogságba vetni.

Uccai atrocitásokra is készültek, bolt- és bankrablásokra.

A rendőrség úgy szerzett tudomást a haditervről, hogy bizalmi emberei beférkőztek az összeesküvő társaságba és mindenről informáltak a főkapitányság politikai osztályát.

Statárium elé kerül az összeesküvés

Vasárnap a Budapesten tartózkodó országgyűlési képviselők élénken vitatták egymás között a puccskisérletről szóló híreket. Elsősorban az a kérdés merült föl, hogy büntetőjogi szempontból milyen elbírálás alá esnek a kísérlet résztvevői? Egyhangulag az a fölfogás kerekedett fölül, hogy ha csupán közönséges bűncselekményekről van szó, akkor a statárium nem alkalmazható. Ha azonban politikai bűncselekménnyel állunk szemben, akkor statárium alá esik cselekedetük.

Beszélgetés az ötvenéves Enescuval, akit a művészet tartott meg fiatalnak

„Pest meleg, gyönyörű város” — Egy rejtett villa Páris mellett
Enescut várja

Szemben ülünk Enescuval. A világhírű hegedűművész felel a kérdésünkre:

— Egy hónapja, hogy visszatértem Amerikából. Sokan azt kérdezik tőlem: nem csalódott, maga az elmélyedő művész, a saját művészetébe felejtkező ember — nem csalódott az amerikai közönségben, amely mégis csak kulturálan, naiv és nem finom? Hát látja, ez nem igaz. Amerikában a zenekultúra egészen magas fokon áll, a közönség a legfinomabb zenei koszthoz van szoktatva. Persze nem a nagyközönségről beszélek, hanem a koncertközönségről. És mégis... Egyszer megkérdeztek tőlem Amerikában: Mondja, kérem, mi az, ami zenekarainknak hiányzik? „Néhány évszázad” — válaszoltam.

A kis villa Páris környékén

— Az idő: ez minden. Azt hiszi, hogy én már ott tartok, hogy azt mondhatnám: kész vagyok? Nem, még messze vagyok ettől, még túl fiatal vagyok — ötvenéves. Hiszen még ősz sem vagyok, ruganyosnak érzem magam. Hogy mi tartott meg ilyen fiatalnak? A művészet. Sport? Nem, azt nem szabad, a kezeim miatt. Ha koncert előtt vagyok, még sétálnom sem szabad sokat, mert ez hat a vérkeringésre és megduzzasztja a kezét, ami által az ujjak veszítenek a mozgékonyaságukból. Pedig naponta hat órát gyalogolok, tanulok, igen: tanulok, mint egy kis diák.

— Hogy hol lakom állandóan? Tulajdonképpen sehol. Párisban van ugyan egy lakásom a Rue de Clichy 26. szám alatt, Munténiában van egy kis birtokom, Sinajában egy villám, Bukarestben szállodában lakom, még pedig mindig lehetőleg igen közel az állomáshoz, mert mindig hirtelen kell elutaznom, van azonkívül Páris környékén egy kis villám, ennek a címét azonban nem mondom meg. Ennek a villának a címét még legjobb barátaim sem tudják. Ide szoktam menekülni, ha egyedül akarok lenni, ide nem jöhet senki sem utánam, itt egyedül, teljesen egyedül vagyok. Néha meglepem magam és akárhol vagyok, akár Rómában, Svájcban, vagy Angliában — egy adott pillanatban azt mondom: most haza mégy! És akkor sietek az én kis páriskörnyéki rejtékhelyemre, nem tartóztat fel senki és semmi, mert erre a kis magányra szükségem van, mint a levegőre, ehhez a kis egyedülléthez feltétlen jogom van, ezt nem szabad senkinek sem elvenni tőlem.

Ráfizetni nem szeretek

— Pesten tavaly voltam a háboru óta először. Kérem, kerüljük a nemzetiségi kérdést, nem illik hozzánk, csunya dolog, a politikusok dolga. Gyönyörű volt Pest, meleg, lelkes város. Bécsben is tavalyelőtt voltam megint először a háboru óta, Berlinben csak a háboru előtt adtam hangversenyt. Hiszen hívtak Berlinbe is, de ma olyanok az idők, hogy nekem kellett volna még fizetnem, hogy Berlinben játszhaszak... nem, inkább lemondtam. Majd jönnek még más idők is. Hiszen Pesten és Bécsben is úgy játszottam, hogy egy fillért sem kerestem, de legalább nem fizettem rá. De nem is bántam, csak — ráfizetni nem szeretek.

— A modernnek? Sajnos, nem mind ismerem őket. Ehhez idő kell és alkalmas perc. Még nem érkezett el az alkalmas perc arra, hogy egyes moderneket megismerjek. De látja, azok a modernnek, akik jók, azok tulajdonképpen klasszikusok, például Stravinsky, Hindemith.

A jazzról

— A jazz? Nem kell rá haragudni. Van, tehát kár veszekedni felette. El fog mulni. Azonban Bach nem fog elmúlni és Mozart sem fog elmúlni, Beethoven sem fog elmúlni, Schumann és Brahms is örökké élni fognak. Ezek egyébként az én kedvence zenészeim, ezek állnak hozzám a legközelebb, mert hiszen — minek tagadjuk — a lelkem mélyén a legősibb német zene muzsikál...

Ingyen előadást rendeznek a váradi mozik a munkanélküliek javára

A munkanélküli segélybélyegek árát nem hárítják át a közönségre

Napokkal ezelőtt megírtuk, hogy a város munkanélküli segélybélyegeket fog kiadni, a nagyváradi kávéházak, mozik, színház és szórakozóhelyek részére és ezek révén reméli, hogy egy nagyobb összeg jut majd a munkanélküliek felsegélyezésére. A határozatról értesítették a váradi mozgósínházak tulajdonosait is, akik elhatározták, hogy nagyobb mennyiségű munkanélküli segélybélyeget vesznek át a várostól, azonban ezeknek a bélyegeknak az árával nem fogják megterhelni a közönséget. Ugy, hogy a mozi-

jegy árában változás nem fog beállni.

Itt közöljük továbbá azt a szociális tervet, amely a nagyváradi mozgósínházak tulajdonosai körében kialakult. A nagyváradi mozik igazgatóságai ugyanis elhatározták, hogy hetenkint egyszer egy előadásuk teljes bevételét, minden levonás nélkül a munkanélküli segélyakció javára fordítják. Ezeket az előadásokat elsejéttől kezdve minden szombat délután három órai kezdettel tartják meg. Az ezirányú javaslatot már be is terjesztették a városi tanácsnak.

Felboncolták Putty Lia holttestét és megállapították, hogy a színésznő öngyilkos lett

A művésznő nagy nyomora miatt egy tucat gombostűt nyelt,
amelyek átlyukasztották a beleit

Newyorkból jelentik: A newyorki egészségügyi hatóságok vizsgálatot rendeltek el Putty Lia halála ügyében. Az egykor világhírű filmszínésznő megbetegedéséről, mint ismeretes, olyan hír terjedt el, hogy Putty Liának vaesora közben szállka akadt a torkán és ebből vérmérgezés keletkezett, ami azután halálát okozta. Ezzel szemben a művésznő halála után az a hír terjedt el, hogy a magyar származású filmművésznő

öngyilkos lett és ez idézte elő halálát.

Putty Lia régi kollégái és ismerősei határozottan állították, hogy Putty Lia az utóbbi időben meghasonlott az élettel. Az egykor jó jövedelmű színésznő anyagi helyzete már régóta teljesen leromlott, mivel a hangosfilm térhódítása óta, mivel a hangja nem volt megfelelő, nem jutott szerephez. Nemrég még statisztizta szerepekért könyörgött a filmárságoknak, de még ezt a kérését is visszautasították. Legutóbb már a legszükségesebb létfenntartási összeg felett sem rendelkezett. Ehez járult még, hogy ki akarták utasítani Hollywoodból. Hogy ezt elkerülje, Putty Lia bizonyos okmányokat meghamisított, amire azonban rájöttek és nagy büntetéssel sújtották. Mindezek az okok megerősítették az öngyilkosság feltevését, ezért elrendelték Putty Lia holttestének exhumálását. Ez meg is történt és a holttestet felboncolták. A boncolás megállapította, hogy

Putty Lia halálát a belek perforálása következtében előállt vérmérgezés okozta. A szerencsétlen filmszínésznő egy tucat gombostűt nyelt le és ezek a tűk rettentő pusztítást végeztek beleiben.

A belek több helyen kilyukadtak, gennyes sebek fedték a hashártyát, amely ugyancsak több helyen perforálást szenvedett. A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, mikor és hol követte el Putty Lia az öngyilkosságot.

A szatmári kereskedők is moratoriumot kértek

A Nagyváradi Napló már több ízben foglalkozott azzal a moratórium-mozgalommal, amely a nagyváradi kereskedők körében már igen komoly formát öltött. Most, mint szatmári tudósítónk jelenti, a szatmári kereskedők is, a nagyváradiaktól függetlenül, mozgalmat indítottak és memorandumot intéztek a kormányhoz, amelyben a mai nehéz gazdasági helyzetre való tekintettel és a kereskedők osztálya ellen megindult vésszes folyamat megakadályozása végett egyelőre egy évre szóló általános fizetési moratórium megadását kérték a kormánytól. A memorandum sorsa elé kereskedői körökben nagy érdeklődéssel tekintenek.

Előfizetőink havi 10 lei ellenében használhatják kölcsönkönyvtárunkat.

Láttam egy frontdezertört

Emlékeznek még hölgyeim és uraim a „svengolók”-ra? Ez volt a meghatározása azoknak, akik a háború idején a front mögött, mindenféle címen és kifogással itthon „lóg-tak”. Nem is dezertőrök voltak, hanem különféle machinációkkal, finesszékkel bujtak ki a „magasztos” kötelesség elől és nem akarták a tíz millió háborús halottat, saját személyükkel száperitálni. Nagyjából igazuk is volt, mert annak idején az újságok is írták nagy cikkeikben, a világ boldogságáért, jobb jövőjéért folyik a véres öldöklés. Hát ime. Most igazán mindenki láthatja, hogy az emberiség megváltódott, mert ilyen boldog, megelégedett és konszolidált még sohasem volt. Ugyebár?... Csupa napfény és derű ez a szép világ. Milyen jó is volt az a híres „acélfürdő”. A lélek, a test hogy felvidult. Erdemes volt?

Fenti előljáró soroknak, vajjon mi is adott aktualitást 1931 december elsején? Hol van ma front, hol van ma „svengoló” katona? Hát megmondom. Dacára annak, hogy határainkat nem fenyegeti „ellen”, mégis járnak itt dezertőrök, vagy más nyelven front mögötti bujkálók. Egyik váradi mellékucában találkoztam vele. Kis táská volt a hóna alatt és nyugodtan szírtá olcsó cigarettáját. Előbb meghökkeniem, csaknem megszólítottam, amikor megláttam, azután eszembe ötlött valami és hallgattam. Közben agyamban bekapcsolódtak az összes efféle rég hallott vagy olvasott frázisok és imigyen szólottam volna hozzá, ha hirtelen meg nem gondoltam magam:

— Fiatalember! Hazája határait most az ellenség fenyegeti. Agguk dörögnek és sebesültek halálhőrgése veri fel a különben csendes vidékek környékét. Hát Ön fiatalember nem tudja, hogy hazájában most a szabadságért harcolnak? Azért a bizonyos jobb jövőért. Ugy, mint akkor mondták nekünk, anno 1914-ben 1918-ig. Hát nem szégyeli magát ember? Micsoda férfi maga, még a fegyveres harc acélfürdőjéről is irtózik? Pedig mennyire megemészték az ember, ha férfi módjára harcol és ha kell, meg is hal a hazáért. Nem ismeri talán Petőfit? „Ott essem el én, a harc mezején” és a többi szövegek mind, melyek annyira divatosak voltak hosszú-hosszu időn át?

De nem folytatom tovább. Megint arcára néztem az illetőnek és észrevettem, hogy szemem ferdék. Arcszíne sárga. Sovány és szerencsétlen, mintha már rég dezertált volna a frontról, ahol most is harcolnak. Egy kis kínai volt. Egy szerencsétlen csesebecse árus, akit az ázsiai szél ide hajtott Váradra. A 400 millió küli közül egy, a ki nem bírta már a békés kínai élet „gyönyöreit”. És megszökött az árva elöl, az éhség elől, a nyomorúság elől. Most pedig dörögnek az ágyuk ott lenn Mandzsuriában és eszembe ötlött, hogy mily dicső is volna, hogy dagadozna a még most is szédült sok „stramm” férfiszig, ha ez a kis sárgaság most baltájával együtt hazamenne, mert veszélyben a kínai haza. El akarják venni Mandzsuriát a japánok. De nem megy a kis ördögadta csunya fajzatja. Nem megy! Hanem itt bujkál, a váradi külvárosi házak és sikátorok között. Megszökött már régen a harc elől. A gyáva, a svengoló. Nem érzi, hogy veszélyben a kínai haza.

Szégyelje magát. Elbujik a hazafias kötelességek elől. Szégyelje magát. Elbujik sunyin. Meghátrál, mikor veszélyben a sárga haza!

Mindezt csak gondoltam, de nem szóltam semmit.

És végül vettem tőle, a „frontdezertörtől” egy olcsó cigarettaszípkát. L. Z.

Enyhül a japán—kínai helyzet

Párisból jelentik: A népszövetségi tanácsnak a japán megbízott jegyzéket nyújtott át, amelyben a japán kormány bejelentti, hogy abban az esetben, ha a kínai csapatok visszavonulnak a nagy fal mögé, úgy Csingesau körül visszavonják csapataikat.

Tokiói jelentések szerint a japán-kínai helyzet enyhülést mutat. Briand válaszjegyzékét a japán megbízottak ma teszik közzé.

HEYMAN SZINKÖR

Ma utoljára:

A fehér barát

Charlotte Suza, Gustav Fröhlich

együttes világfilme

Kedvezményes jegyek érvényesek

Szerda, csütörtök, péntek

Victor Hugo regényének hangos film-változata: **Lon Chaney** utolérhetetlen alakításában:

Notre-Damei toronyőr

Quasimodo

Szombat **Mikulás-matiné** Vigiliátok gyermekeknek és felnőtteknek d. e. Mikulás-ajándékokkal.

Bérbeadták a szeszmonopóliumot

A londoni Wolff-Drumond wiskygyár kapta meg a bérletet

Bukarestből jelentik: A hazai szeszrejtély végre megoldódott. A szeszmonopólium bérletére vonatkozó tárgyalások befejeződtek.

A bérletet a világ egyik legnagyobb szeszkoncernje, a londoni Wolf-Drumond wiskygyár kapta. A bérletársaságnak a belföldi legnagyobb szeszkoncernnel van kapcsolata és ennek jelentős szerep jutott az új szeszrejtés irányításában.

A szeszmonopóliumtörvény parlamenti és királyi szankciója után a végrehajtási utasítás is rögtön megjelenik és január hó folyamán új rezsim veszi kezdetét. Ahogyan jól értesült forrás után hetekkel előbb már jeleztük, az összes szeszgyárak megváltását is kimondja az új törvény. A megváltási határidő 15 évre van tervezve.

Négy ifjumunkást átszállítottak a fogházból a kórházba

Mint ismeretes, a táblai vadtanács a november hetedikén letartóztatott ifjumunkások fogvatartása mellett döntött és így az első harminc napi vizsgálati fogságot le kell üljék a fogházban.

Az ifjumunkások között több beteg, tü-

dósbajos fiu van, akik közül

Goldbergert, Ciordást, Neufeldet és Tóthot átszállították a kórházba,

ahol orvosi ápolás alatt vannak. Az ágyuk mellett, természetesen, fogházor, illetve rendőr áll, aki vigyáz rájuk, hogy meg ne szökjenek.

Sofronie polgármester hazaérkezett és két és fél millió leit hozott a birák kifizetésére

Nem szünik meg a Gojdu-liceum magyar szekciója

Sofronie György dr polgármester vasárnap délután érkezett vissza Bukarestből és nyilatkozott bukaresti útjának eredményeiről. Először is magával hozott két és félmillió lejt a törvényszéki és táblai birák kifizetésére, akik már hónapok óta nem kapták meg járandóságukat. Igéretet kapott arra nézve is, hogy a férfi és női tanítóképzők tanári karának fizetését a legközelebbi időn belül kiutalják.

Megcáfolta a polgármester azokat a híreket, amelyek a Gojdu liceum magyar szekciójának megszüntetéséről elterjedtek a városban. Egyszerű félreértésről van szó — mondta dr Sofronie, — mert Orhei község nevét — ahol az iskolabeszűntetésről szó van — összetévesztették Oradeával. Tény ellenben, hogy a kormánynak elhatározott szándéka az állami és a görög-katolikus tanítóképzőt egybeolvasztani.

A vízmű ügye is rövidesen elintézésre nyer. Ismeretes, hogy a víz és csatornázási üzem vagyonszállagát 83 millió lejre becsülte fel a város. Ezt a minisztertanács rövidesen jóváhagyja s akkor megkezdődhet az üzem kommercializálása. A kaszárnyabérekkel illetőleg, amire oly nagy szüksége van a városnak, a Bukarestben folytatott tárgyalások alapján reméli Sofronie, hogy a várost megillető összeg a legközelebbi időn belül megérkezik.

Nem teljesült azonban a város kívánsága a pénzügyi és számviteli ügyosztály kettéválasztását illetőleg. Mint ismeretes, a város

már régóta óhajtja kettéválasztani ezeket az ügyosztályokat, ami feltétlenül szükséges a városi adminisztráció érdekében. Az 1926-os közigazgatási törvény alapján olvasztották egybe a két ügyosztályt. Dr Soós István tanácsos már három évvel ezelőtt javasolta a szétválasztást, de az időközbeni tanácsváltások miatt ezt a tervet nem lehetett megvalósítani. A városi tanács nemrégiben ismét kérést intézett ilyen irányban a pénzügyminiszteriumhoz de most elutasító választ kapott. Valószínű, hogy rövidesen kiírják a pályázatot a pénzügyi osztály főnöki állására és a könyvelőség, illetve számvetés csak annyiban lesz önálló, hogy — esetleg — külön alfényököt kap.

Dr Sofronie már átvette a folyó ügyek intézését. A mai tanácsülésen igen érdekes és fontos ügyek kerülnek eldöntésre, így a színházi mozi és a maximális árak leszállítása.

Kérjen kizárólag

borolva-pengét

Világmarka!

Minden szaküzletben kapható. Vezérképviselőt **FRIEDMAN ARMIN, Kossuth ucca 22.**

Már csak a megpillantása ennek a kiváló minőségű tea-márkának és a finom illat, mely a teacsészéből felpárolog, kellemes érzést és eljövendő élvezetek gyönyörteljes érzetét kelti.

A körültekintő háziasszony a Hornimans-tea naponkénti használatával gondoskodik a test és szellem frissességéről.

HORNIMAN'S TEA

Manoilescu bukása után

Maniu visszatér a politikai életbe

Bukarestből jelentik: Kellemes meglepetésben volt része a nemzeti-parasztpártnak, amelynek vezetői szelvényében-hosezában hangoztatják, hogy

Manoilescu bukásával megszűnt Maniu visszavonulásának egyik legfőbb indoka.

Maniu ugyan még nem nyilatkozott a közeli visszatérés értelmében s vasárnap éjjel vissza is utazott Kolozsvárra, de hangulatából ítélve,

határozottan arra lehet következtetni, hogy közelebből visszatér pártja élére.

Legojanu londoni útját, amelyen Maniu és Vaida leveleivel Titulescut készült felkeresni, le is mondta. Most már a párt vezetősége várja és reméli, hogy a belpolitikai élet a többi zavaró momentumoktól is megtisztul és hamarosan visszatér normális vágányára.

Enescu hangversenye

Enescut nem hiába nevezi a zenei világ a hegedű filozófusának. Valóban filozófusa a hegedűnek, felkutatja benne a lelkét, analizálja, megszépíti és kikristályosítva rendszerbe foglalva adja vissza. Azok közé a muzsikusok közé tartozik, akiknek a zene a fájdalom megtisztult beszéde. A programja is tökéletesen megfelel énjének. Nem keres virtuóz mutatványokat, tetszetős futamokat és dinamikus lendületet, az ő terrénuma a művészet: a szépség, a lélek kifejezése. Itt azután gigantikus nagyság és a zenei elgondolások olyan csillogóan mesészerű tárházát varázsolja elénk, mely a legkiválóbb mesterhegedűsök közé emeli.

Szombat esti programján Haendel, Schuman, Leclair, Vitali és Dvorák szerepeltek. Enescu a régi mesterek műveinek az interpretálásával visszavándorolt a mult ódon világába és visszahozta azokat a mélységeket, áttetszően tiszta érzéseket és örök költői szépségeket, amik ezeket az idöket jellemzik. Semmi pátosz, semmi hatásvadászat, a legegyszerűsített művészet, lenyűgöző játéknak minden titka.

A hegedűest legsikerültebb száma Dvorák: Humoresque-je volt, amelyet olyan sugárzó tisztasággal és nemes ihlettel játszott, hogy ez az agyoncsépett koncertdarab is egészen új színeket, új zenei megnyilatkozást és új értéket nyert.

A szombat esti koncert nemcsak azért jelentett ünnepet a váradi zenei publikum számára, mert a hegedűnek egy olyan hatalmas gondolkodója, mint Enescu tárta fel előttünk lelki világát, hanem azért is, mert a nagyszerű mesternek ötvenedik születésnapja alkalmából ezen az estélyen nyújtotta át Nagyvárad város diszpolgári oklevelét. A gyönyörű kivitelű oklevelet Speranza tanár, városi tanácsos adta át emelkedett szárnyalású beszéd kíséretében. Dr Zigre Miklós megható és szép szavak mellett a Casa Nationala ajándékát, egy művészielen elkészített ezüst koszorút nyújtott át ezután Enescunak. Greceanu Baba kedves szavak kíséretében egy hatalmas virágcsokorral sokasította a szép ajándékok számát.

Enescut minden egyes koncertdarabja után lelkesen ünnepelte a közönség. Ez az ünneplés

elementáris erővel tört ki a hangverseny befejezése után, úgy hogy Enescunak ráadást is kellett adnia.

Enescut váradi hangversenyén Caradia zongoraművész kísérte, aki tökéletes megértő és érző társa a mesternek. (k. a.)

A Gyermekebarát szívéhez szóló beszámolója

Évtizedek óta végzi magasztos munkáját a szegény, nyomorgó, éhezö gyermekek megmentése érdekében a Gyermekebarát Egylet. Soha nagyobb szükség nem volt arra, hogy e mentö munkára ráfigyeljen a váradi társadalom, mint a mostani példátlan nyomorúság évében, mikor az uccán kóborló, kolduló gyermekek tárják elénk a szegények családi életének borzalmas helyzetét. A Gyermekebarát Egyletnek az Egyesült Bank nagytérképén vasárnap megtartott közgyűlésén Sulyok István püspök méltatta lélekemelő szép beszédében azt a magasztosan szép humános munkát, melyet a Gyermekebarát Egylet, annak élén dr Adorján Ármán 35 éven át végez, akinek Nagyvárad nemesszövü hölgyeivel együtt legtöbb részé van abban, hogy sok ezer gyermeket ruháztattak fel s láttak el élelemmel. Indítványára dr Adorján Ármán érdemeit jegyzőkönyvileg örökítették meg.

A Gyermekebarát mult évi működését Tabéry Géza főtitkár ismertette. 3696 ebédet osztottak ki tavaly a szegények között, 350 pár gyermekeipót, 400 pár harisnyát, 200 leány és 240 fiúruhát, 157 gyermeknek szereztek 221 családnál ebédnapot. Bármennyire súlyosbodtak is tavaly óta a viszonyok, minden családnak jelentkezni kellene a Gyermekebarátnál, hogy hetenként legalább egy nap adnak ebédet egy szegény gyermeknek. Nagy szociális segítése volna ez a mind nagyobb számmal éhezö gyermekeknek.

A Gyermekebarát megüresedett alelnökü állására dr Kovács Zsigmond ügyvédet választották meg. A választmány tagjai lettek: Perlesz Józsefné, Székelyné Komor Vilma, Ács Vilmosné, Bardon Ferenéné, Kolliner Jánosné, Edelmann Hédi, dr Fleischer Györgyné, dr Kertész Ferenéné, dr Schweiger Lászlóné, dr Rednik Gáborné, dr Bálint Sándorné, dr Markovics Pálné, dr Goldner Hermanné, Helyfi Györgyné, dr Goldmann Árpádné, dr Petry Gyuláné, dr Markovits Józsefné, dr Blattenr Sándorné, dr Kenéz Jenőné, dr Weimann Jenőné, dr Sebestyén Arthurné, dr Schwimmer Lászlóné.

Még mindig adjuk
145 leierű elegáns,
divatos és finom
kalapjainkat

Teljesen díszlalanul
vasalljuk és
fényesítjük a karácsony előtti vásárolt kalapokat.

Jön
a filmgyártás remeke**OPERABÁL** (KIT SZERETTEM AZ ÉJJEL...?)

LIANE HAYD, PETROVICS SZVETIZLÁV, GEORGE ALEXANDER

HIDEK**A GUTENBERG DALKÖR
HANGVERSENYE**

Gazdag erkölcsi sikerü, művészi nivón álló matinét rendezett a színházban vasárnap délelőtt a Gutenberg Dalkör. Már a megnyitó szám zajos tetszést váltott ki a közönségből, mely végig a legnagyobb élvezettel hallgatta a szebbnél-szebb produkciókat. A dalkör határozott fejlődése, összeforrottsága András Ede karnagy elsőrendű szakértelmének és biztos kezű vezényletének tudható be, melyhez természetesen hozzájárul a tagok lelkesége és odaadó munkálkodása is. — Hochstädter Alfréd mely átérzésű csellójátékával aratott nagy sikert. Több ráadást kellett adnia. Kissné Doby Juci urnő szép meleg hangjával valóságosan lenyűgözte a hallgatóságot. Az elénekelt régi, szép magyar dalok belopóztak a hallgatóság szívébe és szinte tovább zsongtak-bongtak a lelkek hurjain. Ha többször fog enekelni és lektüzdí azt a kevés lámpalázt, amely ezuttal bár alig észrevehető módon, de mégis elfogta, mesés sikerei lesznek. Illésházy Mihály Az örült elszavalásával tünt ki, melyet a közönség szünni nem akaró tapsal honorált. Sorrend szerint legelőször kellett volna megemlítenünk Imre Sándor szinigazgató-író felolvasását, ki készülő regényéből olvasott fel részleteket. A kitünő író előadása mándvégig lebilincselte a hallgatóságot, mely zajos tapsal adott kifejezést tetszésének. Aschner Károly hegedűvirtuóz a töle megszokott precizitással, tökéletes biztonsággal kezelte vonóját. Teljesítményével nagy sikert aratott. A zongorakíséretet András Ede látta el nagy tudással, finoman aláfestve úgy az ének, mint a hegedűszámot. Amilyen szép és magas nivójú volt a műsor és az erkölcsi siker, annál kevésbé mondható ez az anyagiakra, mert bár a rendezőség a mai helyzettel számolva, 10 leiben állapította meg a műsor árát, a közönség még sem méltányolta eléggé a dalkör nemes törekvését és nem mutatott oly arányu megértést, mint amelyet ez a kulturtestület joggal megérdemel.

* **Időprognózis.** A hőmérséklet további süllyedése, északkeleti szél, a déli vármegyékben még csapadék, főleg havazás várható.

* **Hét ajánlat érkezett a villamosmű szénre.** A városi villamosmű nyilvános árlejtést hirdetett az üzemhez szükséges 7200 tonna szénre. A pályázatokat tegnap bontották fel. Hét pályázat érkezett be, köztük a petrozsényi, lunkai, egeresi, szurdoki szénbányák ajánlatai, a Creditul Carboniler pályázata. A zsidói bánya ajánlatát bánatpénz hiánya miatt nem vették figyelembe. Az ajánlatok felett a napokban dönt a városi tanács.

* **Férjhez ment Péchy Erzsébet leánya.** Budapestről jelentik: Péchy Erzsébet, a híres pesti primadonna leányát feleségül vette egy repülőtiszt. Az esküvőn az egész budapesti színi-és színházi világ megjelent.

GROCK Európa legnagyobb zenebohóca jön!

* **Delegátusválasztás.** Az erdélyi zsidó nemzeti szövetség XI-ik országgyűlési cionista konferenciájára, a delegátusválasztások december hó 2-án, szerda este 6 órától 8 óráig lesznek megtartva a Piata Mihai Viteazul 11. szám alatti hivatalos helyiségben. Szavazati joggal csak azon 18 évet betöltött sékefizetők bírnak, kik az 5691—1931-ik évben sékeleiket kiváltották. Választási bizottság elnöke.

* **Ünnepélyesen avatták fel a közkörház új szemosztályát.** Vasárnap délelőtt avatták fel a biharmegyei közkörház új szemosztályát. Megjelentek Ciorogariu püspök, Ghika György megyei prefektus, dr. Jonescu alezredes, a Román Orvosegyetel részéről, dr. Konrád Béla, az Orvos és Gyógyszerész Egyetel képviselőjében, dr. Molnár Vilmos, a Zsidó kórház részéről, dr. Meer Samu, az Orvoskamara elnöke és más orvosi előkelőségek. A megnyitón több lelkes beszéd hangzott el. A jelenlevők elragadtatással szemléltek meg az új kórházi osztályt, amely a legmodernebbül van felszerelve.

* **Tarjánba viszik a leveleket, Körösgyeresre nem.** Tegnap délelőtt több körösgyeresi lakos kereste fel szerkesztőségünket, ahol elpanaszolták, hogy eddig a Körösgyeresre szóló leveleket az állomáson adták le és a falu lakossága még ugyanazon nap a legnagyobb rendben meg is kapta. Napok óta az az új szokás kapott lábra, hogy a leveleket és újságokat Tarjánba viszik, az ottani postahivatalnál adják át a körösgyeresiek csak napok múlva juthatnak hozzá. Reméljük, a postahivatal a lehető legrövidebb időn belül meg fogja szüntetni ezt az anomáliát és visszaállítja a régi kipróbált rendszert.

* **Fleur de Paris kölnivíz, krém és puder megkezdte diadalutját.** Egyedárusító Gyarmati Illatszertár, Kossuth-utca 8.

* **Egy nagyváradi asszony felakasztotta magát.** Tegnap délután felakasztotta magát Nagyné Zsírka Erzsébet 53 éves asszony. A Barak-telepi lakás padlásán találtak rá. Tetének oka ismeretlen.

* **A nagyváradi Árutőzsde forgalma.** A hétfői tőzsdenapon a következő ügyletkötéseket jegyezték be. 60.000 m. buza 79 2% 247 lej ab Kisjenő. 15.000 m. buza 79 2% 245 lej ab Kisjenő. 30.000 m. buza 79 2% 250 lej ab Santana. 20.000 m. tengeri 185 lej ab Halmi. 15.000 m. buza 79 2% 245 lej ab Kisjenő. 15.000 m. buza 79 2% 245 lej Kisjenő. 15.000 m. buza 76—77 2-3% 235 lej ab Szalonta. 15.000 m. buza 76 2-3% 210 lej ab Cermeu. 15.000 m. buza 78 2-3% 236 lej ab Cermeu. 15.000 m. buza 78 2-3% 232.50 lej ab Cermeu. 20.000 m. új tengeri 190 lej ab fco. Halmi. 30.000 m. buza 77 3% 255 lej ab Oradea. 15.000 m. buza 77 3% 250 lej ab Oradea.

A Chlorodont szájvíz és a híres Chlorodont fogpép pompásan üdítő koncentrált borsmenta ízzel bírnak. Egy üveg ára Lei 48

* **A Magyar Párt nagyszabású kulturális estélye Nagyszalontán.** A Magyar Párt december 6-án, vasárnap este fél 9 órakor Nagyszalontán nagyszabású kulturális estélyt rendez. A műsoron szerepelnek: Dr. Markovits Manó elnök, dr. Thury Kálmán, Hegedűs Nándor, Arday Aladár (Gyanta), Harsányi Anna énektanárnő, Schwartz Juci zongoratanárnő, Ertsey Lajos (magyar népdalok), továbbá C. Bodnár Mária író és Peredy György (elbeszélések) és még két szereplő Nagyszalontáról. A váradiak vasárnap délután autobuszon, vagy vonaton indulnak Szalontára.

GROCK Világattrakció!

* **Óriási hóviharok a regátban.** Bukarestből jelenti a Rador: Az ország minden részéből erős hóviharokat jelentenek. Csernovitz, Braila és Bukarest között megszakadt a telefonösszeköttetés. A vonatok nagy késéssel érkeznek meg.

* **A pékek küldöttsége a földművelésügyi miniszternél.** Bukarestből jelentik: A pékeknek egy küldöttsége tegnap felkereste a földművelésügyi minisztert, akinek memorandumot nyújtottak át, amelyben kérték, hogy a kenyérbélyeget ne a kenyér, hanem a liszt után vessék ki. A földművelésügyi miniszter megígérte, hogy a pékek kérését támogatni fogja.

* **Három megfagyott gyermeket találtak Bukarestben.** Bukarestből jelentik: Bukarestben tegnap három megfagyott gyermeket találtak. Sochol Joan munkanélküli asztalos eltávozott hazulról azzal, hogy munkát keres. A lakásban hagyta 6—5 és 3 éves gyermekeit. Az asztalos másnap nem jött haza, mire a lakók feltörték a lakást, ahol a három gyermeket megfagyva találtak.

* **Kisiklott egy vonat.** Bukarestből jelentik: A bukarest—chisinaui 75. számú vonat Rovata állomás közelében, ahogy elhagyta az alagutat, kisiklott. A vonatvezető, fűtő és két utas súlyosan megsebesültek. A pályatest súlyosan megrongálódott. A kár jelentékeny.

* **Tartalékos tisztek eskütétele.** Az összes váradi és biharmegyei tartalékos tisztek 1931 december 4-én délelőtt 10 órakor tartoznak jelentkezni a 34. tüzezred kaszárnyájában II. Károly uralkodónk iránti hűségkü letétele végett. A tartalékos tisztek a rendes egyenruhában fognak jelentkezni, magukkal hozva az Md. E. 1. tartalékos tiszt igazolványt, vagy bármely más igazoló iratot, amelyben fel van tüntetve a tartalékos tiszt kinevezést elrendelő királyi dekrétum. Hadkiegészítő Parancsnokság. Munteanu ezredes.

* **Elhásasodásnál, községnél és cukorbetegségnél a természetes „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést.** Az anyagcserebántalmak gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a Ferenc József viz-kúra nagyon szép eredményre vezet. A Ferenc József keserűviz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

* **Öngyilkos lett egy világhíres milánói bankár.** Milánóból jelentik: Colomba Hugó bankár, a világhíres régi Colombo Abraham bankház tulajdonosa öngyilkos lett. A milánói Colombo-bank Olaszország egyik legtekintélyesebb magánbankháza, alaptőkéje 20 millió lira.

* **Vasárnap elkobozták a „Népszavát”.** Budapestről jelentik: A „Népszava” vasárnapi számát „Éhség s nyomor velünk...” című vízcikk miatt az ügyészség intézkedésére elkobozta a rendőrség.

* **A kommunisták éhségfölvonulást akartak rendezni Washingtonban.** Newyorkból jelentik: A newyorki rendőrség messze szétágazó kommunista összeesküvést leplezett le, amelynek az volt a célja, hogy nagy éhségfölvonulást rendezzenek Washingtonban. A lefoglalt iratokból kiderült, hogy a kommunisták a munkanélkülieket több ezer autón akarták Washingtonba szállítani, hogy a Fehér Ház előtt tüntessenek. Megállapították, hogy az éhségfölvonulás előkészítése moszkvai utasításra történt.

Jön kizárólag
a Filmpalaceba **GROCK**

Budapesti bajnoki eredmények. Hungária—Nemzeti 4:0. Újpest—Somogy 1:0. Ferencváros—Kispest 4:1. Sabária—III. Kerület 1:0.

ELŐNYÖS VÉTEL

folytán az alanti eddig nem létezett

RENDKIVÜLI
OLCSÓ
ÁRAKBAN

árusítok készpénzért:

- 1 drb. női zsebkendő 5 lei
- 1 drb. férfi zsebkendő 8 lei
- 1 drb. pohártörő, kockás . 12 lei
- 1 drb. frottiertörülköző
100 cm. hosszú 21 lei
- 1 mtr. tenniszflanell 18 lei
- 1 mtr. angol flanell, csikos . 22 lei
- 1 mtr. vászon, gyermekfehér-
neműre 22 lei
- 1 mtr. színes flanellmaradék
gyermekruhákra 24 lei
- 1 mtr. színes fehérnemű-
batiszt la. 24 lei
- 1 mtr. angol batisztsiffon la.
női fehérneműre 27 lei
- 1 mtr. la. ágyneművászon . 28 lei
- 1 mtr. rózsás divatflanell . . 35 lei
- 1 mtr. zsinórbarchet 35 lei
- 1 mtr. bembergsejtem,
100 cm. széles, kabátbélésre 38 lei
- 1 mtr. damaszt, 90 cm. széles 50 lei
- 1 mtr. gyapjuszövet
100 cm. széles 62 lei
- 1 mtr. divatbársony, mintás,
prima, külföldi 65 lei
- 1 mtr. női kabátszövet,
140 cm. széles, divatszinek 168 lei

Órítási választékom van

vásznak, damasztok, szőnyegek, ág-
és asztalgarnitúrákban,

használt olcsó reklámárakban!!!

WITRAEL
GÁBOR
DIVATÁRUHÁZA
KOSSUTH UCCA
6.

Elfogták Egry Bálint köztüzért, aki ki-
rabolta Váradon Reich József gyárost

Mint közöltük, a péntekről szombatra virradó éjszaka ismeretlen tettesek kirabolták Reich József szénasavgyárost, az orth. izr. hitközség volt elnökének lakását. A tettes kilétére vonatkozólag a nagyvárad rendőrség érdekes utmutatást kapott a kolozsvári katonai parancsnokságtól, ahonnan táviratilag közölték, hogy egy Egry Bálint nevű köztüzér két társával együtt revolvereket és töltényeket lopott a fegyverraktárból és elszökött, valószínűleg Várad felé. A csucsa rendőrség viszont azt közölte, hogy három katonaruhás egyén felkérkedett egy autóra és megtámadta és kirabolta a sofőrt. A Reich Józsefnél lefolytatott nyomozás kiderítette azt is, hogy Egry Bálint néhány évvel ezelőtt a Reich-féle szénasavgyár munkása volt.

A rendőrség ezek után szétküldte detektívjeit, hogy nyomozzanak a városban Egry után.

Tegnap este azután két rendőri felügyelet alatt álló nő, Kocsis Klára és Pap Magda jelentette Mihut Sándor közrendőrnek, aki a Kert-ucca sarkán posztolt, hogy

Orlovits Antonia barátnőjüknél, a Pece-ucca 17 szám alatt egy katona mulat, rengeteg pénze van és egy revolvert mutat.

Mihut, Vaszile Pál és Farait Joan detektivekkel együtt indult el a jelzett helyre, ahol sikerült is letartóztatni a veszedelmes rablót. Zsebeiben

megtalálták a Reich Józseftől ellopott közel kétszázezer lej. Egry a rendőrségen kijelentette, hogy ha Reichék ellentállást tanúsítottak volna, azonnal lelövi őket.

Reich József visszakapta pénzét, amelyből tízezer lej jutalmat adott a nyomozóknak.

SPORT

Athénban győzött a román válogatott

Románia—Görögország 4:2

Athénból jelentik: Románia válogatott futbalcsapata 4:2 arányban győzte le a görög válogatott csapatot és ezzel végleg megnyerte a balkánkupát 10 ponttal. Második

lett Jugoszlávia 6 ponttal, harmadik és negyedik Görögország és Bulgária négy-négy ponttal.

Megválasztották
a Törekvés új elnökségét

Vasárnap délelőtt ejtették meg az új vezetőség választását. Kisebb viharok után egyhangulag a következő lista győzött. Tiszteletbeli elnökök: dr. Adorján Péter, Bazilli Mihály, dr. Egry Gergely, dr. Eilender Henrik, Grünfeld Sándor, Darabont Ferenc, Singer Miksa, Sonnenwirth Sándor, Vostinár János, Wolf kapitány, Török Andor, Weisz Márton. Örökös elnök Löwenstein Zsigmond. Elnök Pogány Arthur. Ügyvezető elnök Zagoni Dezső. Alelnökök Mertz, Báthori és Miklós. Főtáskár Görömbei János. Főellenőr Farkas Sándor. Főpénztáros Kohn Sándor. Ellenőrök Fuchs Emil és Steinhardt Hermann. Jegyző Fisch Rezső. Számvizsgálók Dobe, Blattner, Szalai. I. csapat intézői Feld, Mertz, Sonnenwirth. Tagkezelő Drimmer Dezső. Háznagy Breuer Ignác.

Törekvés—II. osztály
válogatott 6:0 (3:0)

Mintegy 800 főnyi közönség előtt szép iskola-játékkal győzte le a Törekvés a szépen játszó II. oszt. válogatottat. A Törekvés csapatából kimagaslott Pintye észszerű, okos játéka, mellette Groh, Fábán és Csont váltak ki. A II. osztályból Tóth, Klausner bekkpár és Gorzon centerhalf játéka tűnt ki. Utóbbi taccsodásai páratlanok, néhányszor taccsvonalról az ellenfél kapujába dobta a labdát.

Törekvés kezdte a játékot, már a harmadik percében eredmény van. Zsiga beadásából Fábán gólt fejel 1:0. 6 p. alkalma nyílik a II. oszt. egyenliteni, de Marján hibázik, 22. p. Kiss Gyuszi beadását Fábán közelről elhibázza, majd Tóth önfeláldozóan ment. 33. p. Lukitsch kiszökik, biztos gólnak látszó labdáját Feuerstein kórnerre menti. 35. p. Csont szökteti Pajtást, akinek beadását Fábán közelről befegyeli 2:0. Gróh nagy bombáját védi Kovács. 44. p. Pintye-Csont-Fábán összjátékából utóbbi a 16-os sarkáról szép

gólt lő. 3:0.

A második félidőben újra Törekvés támadással indul, a 2. p. Fábán beadását Csont a kapu előtt elhibázza, a 3. p. volt a mérkőzés legszebb jelenete, amikor Gróh átadásából Pintye mintegy 18 méterről kapásból védhetetlen felsőszárgót lő. 4:0. Ezután a II. oszt. kerül néhány percig fölénybe, de a Törekvés védelme jól működik. 22. p. Bartha mintegy 30 méterről küldött szabadrugását a kapus kiejti, mire Csont oxforddal góllal lövi. 5:0. 34. p. Gorzán 16-on belül faultol, a megítelt 11-est Bartha berugja. 6:0. Néhány kisebb támadások a II. osztály részéről, miközben Marjának adódik egy helyzet a gólszerzésre, de elhibázza.

Nagyváradai Háztulajdonosok Bankja

Ingatlanforgalmi osztálya

Parcul Traian 12. szám

Házak adás-vételének közvetítése

Eladó ingatlanok:

TISZA KALMAN TER 7. Bérház 12 lakással.
STR. VLAHUTIA (Szt. János u.) 54. számú bérház.
STR. ALEXANDRII Teleki u.) 48. számú bérház.
FÜZES UCCA 52. SZ. 2 szoba és mellékhelyiségek-
ből álló magánház.
FÜZES UCCA 57. SZ. Korcsma és 2 szobás lakás.
STR. XENOPOL (Lakatos u.) 7. számú magánház.
PAVEL UCCA 5. SZ. Emeltes bérház.
BUNYIAY LIGET (Alba Iulia) 58. számú magánház.
HID UCCA 4. SZ. alatt kisebb bérház.
STR. AVRAM JANCU UCCAN 2 jól jövedelmező
bérház.
KALVÁRIA UCCA 46 SZ. Magánház.
PECE UCCA 16. SZ. Kisebb bérház.
REGELE FERDINAND KÖRUTON bérház.
TEGLAGYAR UCCA 4. SZ. Kisebb bérház.
STR. ALEXANDRII (Teleki ucca) 56. Bérház.
URI UCCA. Magánház.
Ezenkívül sok bérház és magánház bejelentve.
DAMJANICS UCCA 12 a, vételár betétkönyvben
fizethető.
KERTESZ UCCA 21. SZÁM 4 drb. 1 szobás lakással
D. CANTEMIR Beethy Ö.) UCCA 21. bérház.
KOLOZSVARI UCCA 101—103. (Betéti könyv elle-
nében is eladó.)
STR. ISTRATI (v. Városliget u.) 3. szám.
FELSŐDORONGOS-OLDAL 22. sz. kis szőlő lakó-
házzal házzal is elcsereztetik)
Törlesztéses kölcsönök 10—40 évig való törlesztésre
300.000 leuol fejtébb 6% 112 kamat mellett kaphatók nagyvárad
nagyobb bérházakra. Közelebbi felvilágosítás kapható intéze-
tünkél és dr. Váradai Ödön ügyvédünkél, Parcul Traian 12.
Törvényszéki palota mellett.

Rádió-Műsor

KEDD, december 1.

Bukarest. 12: Gramofon. 12.50: Katonazene. 19.40: Gramofon. 20: Rádiózenekar. 20.45: Baumann-Radulescu énekesnő hangversenye.

Budapest. 9.15: Szalonzenekari hangverseny. Közben 9.30: Hírek. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Hangverseny. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak. 3.30: A „Tündérvásár“ meseórája. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5: „Petőfi és Pest“. Jeszenszky Sándor dr előadása. 5.30: Zenekari hangverseny. 6.30: Francia nyelvoktatás. 7: „Előadás előtt“. Esti készülődés a Nemzeti Színházban. Helyszíni közvetítés. 7.30: Magyar nóták. Előadja Némethy Ella Bura Sándor cigányzenekarával. 8.45: Pontos időjelzés. 9: Szatmári Tibor és Baranyi János dr kétszongorás hangversenye. Utána kb. 10: Időjárásjelentés. Majd az Ostende ká-

Színház

HETI MŰSOR:

Kedd (dec. 1) este fél 9 órakor: Torockói menyasszony. (Ujdonság ötödször. Rendes helyárrakkal. Neményi Lili felléptéve). A megváltott jegyek ingyen érvényesek a pénteki premierre). Sorozat sz. 80.

Szerda (dec. 2) este fél 9 órakor: Öfelsége frakkja. (Operett-ujdonság 3-adszor. Kivételesen bérletesere: 13 A). Sor. sz. 81.

Csütörtök (dec. 3) este fél 9 órakor: Vihar a Balatonon. (Operett-ujdonság, először! Az idei évad legszenzációsabb, bombasikerű ujdonsága. Poór Lili, Neményi Lili, Ihász Aladár, Tompa Béla főléptével.) Napi bérlet 14 sz. A). Sorozat sz. 82.

Péntek (dec. 4) este fél 9 órakor: Vihar a Balatonon (Operett-ujdonság, 2-odszor.) Sorozat sz. 80.

Szombat (dec. 5) d. u. 5 órakor: Nótás kapitány. (Nagyon olcsó, mozihelyárrakkal). Sorozat sz. 79.

Szombat (dec. 5) este fél 9 órakor: Vihar a Balatonon. (Operett-ujdonság harmadszor.) Napi bérlet 15 sz. C) Sorozat sz. 84.

Vasárnap (dec. 6) d. e. 11 órakor: Mikulás matiné. (Gyermekelekedés olcsó mozihelyárrakkal). Sorozat sz. 83.

Vasárnap (dec. 6) este fél 9 órakor: Vihar a Balatonon (Operett-ujdonság, negyedszer. Poór Lilivel, Neményi Lilivel, Ihász Aladár. Rendes helyárrak). Sorozat sz. 85.

Öfelsége frakkja

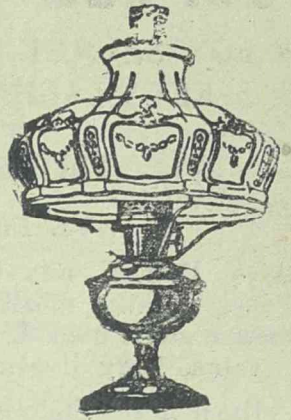
(Operette-bemutató).

Szombat este mutatta be a váradi színház Békeffy és Lajthay legújabb operettjét, az Öfelsége frakkját. A Régi nyár és Mesék az írógepről diadalmas sikerei mellé méltán sorakozik az Öfelsége frakkja. Jól felépített, mesében és konstrukciójában is kitűnő színdarab, amely egy pillanatra sem unalmas, inkább belesodorja az embert valami kellemes mámoros hangulatba.

Az előadás meglepetése Karácsonyi Ili. Tudtuk, hogy jó színésznő, hogy jó és szép hangja van és tudtuk, hogy a legelegánsabban öltözködő erdélyi primadonna, de az, amit szombat este adott és mutatott, az túlhaladott minden képzeletet és várakozást. A megjelenése, ahogy kilépett a színpadra, valami szuggesztív erővel hatott. A toilettejei káprázatosak voltak, minden ruháját hatalmas morájlás fogadta. Valóban, ilyen ruhákat pesti színpadokon is alig lehet látni. A hangja és játéka valahogy túlszárnyalta saját magát. Nagyon nagy sikere volt szombat este, talán a legnagyobb és legigazibb forró sikere a váradi színházban. A közönség tüntető óvációjával ünnepelte.

Vég helyi Iza jól táncolt, szépen énekelt és bájos volt Indra Manyi és Putnik Bálinton

Nincs harc fegyver nélkül, nincs olcsó világítás Aladdin lámpa nélkül!

1 liter petroleummal 16 órán át ad
80 gyertyafényű hófehér világítást.

Nincs kezelése!

5 évi gyári szavatosság!

Üzletek, kirakatok, termek, szabad területek bevilágítására **Paladdin** viharlámpa a legjobb!

200—2000 gyertyafényű típusok. Olcsó, hófehér világítás.

Ingyen és kérmentve küld ismertetőt az

Aladdin

a. s. r. erdélyi képviselő

Timişoara, III. Str. C. Brâncoveanu (Helvét uccs) 28. sz.

már kezd meglátszani a jó rendező keze. Biztosabban mozog a színpadon, hangja is van, csak egy kicsit több melegséget a szavakba. Ihász a szokott jó volt. Felpéczy András ügyesen táncol. A színpadok mögött szépen énekel Ditrói Puskás Béla, egy segédszínész, akire érdemes volna énekes szerepeket bízni. Kellemes, meleg csengésű hangja van. T. Pogány Janka és Leöwey Leó hibátlan kabinetfigurákat alakítottak és jó volt Kornay Sándor, valamint a többi szereplők. A zenekart Stephánidesz József dirigálta kifogástalanul, a rendezésért Ihászt illeti az elismerés. (rá).

A váradi operatársulat második premierje

A „Vindsori vig nők“ sikere után, a Marcus István művészi vezetése alatt álló opera társulat december 12-én a Parasztbecsületet és a Nürnbergi babát fogja előadni a városi színházban. Ezen előadásra úgy az énekkar, mint a zenekar új erővel lett felfrissítve, hogy az előadásoknak oly művészi értéket és fényt lehessen adni, amelyet csak Mascagni örökbecsű műve megérdemel.

A szereplők közül ismét hallani fogjuk Marcus Rittát, ezt a kiváló énekesnőt, akinél talán jobb Santuzzát nem is kívánhatunk. Nagy meglepetés lesz a Turridó szerepében a fiatal Muresan tenorista, akinek kellemes lírai tenorja zenei körökben máris nagy feltűnést keltett. Alfot, a sicíliai fuvarost Torszám Kornél baritonista fogja alakítani, aki nemcsak mint énekes, hanem mint színész is kiváló. A többi szerepekben fogjuk hallani Marian Paula asszonyt és Erdei Ilonka kisasszonyt. A Nürnbergi baba új szereposztásban kerül előadásra és pedig a babagyáros Corneliust Grietti basszbaritonista fogja ezúttal alakítani, aki a Vindsori vig nőkben is bebizonyította kiváló operaénekesi tehetségeit. Többi szereplők Gramma Blanka, Pop. E. Emil, Torszám Kornél. Dirigál Anca Leontin karnagy és zeneszerző, akinek ügyes vezetése mellett reméljük, hogy a reorganizált zenekar a Parasztbecsület gyönyörű muzsikáját a legnagyobb igyekvés-sel fogja kihozni.

Itt említjük meg, hogy a nagyváradi opera társulat igazgatósága a kolozsvári román operával tárgyalásokat folytat az irányban, hogy közös operaelőadások rendezésével minél nívósabb programot nyújtson a váradi operakedvelő publikumnak.

— *Ingyen előadás a színházban.* Kedden este Indig Ottó Torockói menyasszonyát tűzte a színház műsorra ötödször Neményi Lilivel a címszerepben. Aki erre az előadásra megváltja jegyét, teljesen ingyen nézheti meg a Vihar a Balatonon című operett pénteki előadását.

— *Öfelsége frakkja A) bérletben.* Minthogy hétfőn Tanase revütársulata játszott a színházban, az elmaradt A) bérleti előadást kivétel-

sen szerda este tartja meg a színház. Hogy az A) bérlek is megkaphassák az Öfelsége frakkja című operettet, azért kellett ezt a beosztást csinálni. Az Öfelsége frakkja a premier szereposztásában kerül színre.

— *Vihar a Balatonon.* Új operettre készül a színház, a Vihar a Balatonon-ra. Ez az új operett a legmagyobb sikert érte el az idei szezonban Budapesten. Csütörtökön lesz a premierje.

— *Mikulás matiné vasárnap délelőtt.* Vasárnap délelőtt a gyermekek számára Mikulás matinét tart a színház, mely előadásra kéri a színház igazgatósága a t. szülőket, hogy a színház pénztáránál adjon ismertetést levélben gyermekeiről. Az előadást olcsó mozihelyárrakkal tartják meg.

M O Z I

A FILMPALACE MŰSORA:

Telefon: 5.66.

Kedd: „Dolly karriert csinál“. UFA hangos filmszenzáció! Főszerepben: Dolly Haas, Oscar Karlweiss, Alfréd Abel.

Szerda: „Dolly karriert csinál“. Számosított helyek! Helyárrak: 28, 22, 17 és 12 lei.

Csütörtök: „Dolly karriert csinál“. Előzőleg hangos pótkép!

Jön „Groek“. Világattrakció! Európa legnagyobb zenebohóca! Groek-on kívül játszik Liane Haid, Harry Hardt.

A HEYMAN SZINKÖR MŰSORA:

Kedd: Utoljára! A Fehér Barát. Charlotte Suza és Gustav Fröhlich együttes világsikerű filmje. Kedvezményes jegyek érvényesek!

Szerda, csütörtök, péntek: A Notre Damei toronyőr (Quasimodo). Lon Chaney világhírű alakításában, Hugo Victor hatalmas regényének filmváltozata. Rendes helyárrakkal!

Szombat délelőtt különleges nagy gyermekmatiné Mikulás ajándékokkal. Szenzációs vígjátékműsorral!

Jön!!! A szezon legkimagaslóbb eseménye Az Operabál, vagy Két szerettem az éjjel. Liane Hayd, Petrovici Sweislaw, George Alexander.

A legtöbb fertőzés kapuja a száj és torok

EGGER-féle EGGOMINT

kellemes cukorka formájában fertőtleníti a szájat s így megvédi a hűléstől és a torok fertőzésétől.

EGGOMINT igen hatásos szer, hogy GYERMEKEINKET megvédjük veszélyes fertőző betegségektől.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

NAGY PÉTER, AKI NEM VOLT CÁR

EGY SZÜRKE EMBER ÉLETE
A KÉT VILÁGHÁBORU KÖZÖTT

IRTA: IMRE SÁNDOR 2/

VI. FEJEZET

NAGY PÉTER úgy ült az égő templom tövében, mintha moziban lent volna. Több furesa esete a nőkel, akiről sohasem hitte volna, hogy ilyesmikre is képesek.

Ilyen hősi tehetetlenséggel sodorta tovább a világháboru Nagy Pétert.

Nappal tíz kilométert gyalogoltak nagy melegben, esőben, meg hóban. Este megállapodtak erdőkben és lövöldöztek maguk elé, a láthatatlan ellenség felé. Természetesen ez legalább öt napig tartott. Lövöldöztek a világba, mialatt elfelejtettek nekik enni adni. A konyha, mely a reszkető fejű provianttisztt parancsnoksága alatt állott, elakadt valahol hátul az ágyuk között és az Istennek sem tudott kivaakolódni közülök.

Egyik este Nagy Péterék gyönyörű tüzijátékban gyönyörködhetek. Epp a falu szélén levő erdőben hasaltak az oroszok és onnan lövöldöztek visszafelé rájuk, Nagy Péterekre, akik a másik erdő szélén ásták be magukat úgy, ahogy. Az egész falu égett az erdő mögött. Reggelig azt bámulták

LEGSZEBBEN FEST

Mészáros ucca 4.
(Royal kávéházzal szemben)

I. V. O.

LEGSZEBBEN TISZTIT

Uri ucca 34.
Telefon 8 53.

és lövöldöztek az ellenséges erdő felé. Másnap az oroszok visszavonultak, otthagyták az erdőt és a falut. Nagy Péterék reggel ismét megindultak, persze óvatosan, nehogy az ellenség megláthassa őket. Pedig biztosan meglátta, mert soraikból folyton hullottak az emberek. Este megérkeztek az alig két-három kilométernyire fekvő faluba. Még mindig égett minden ház.

A templom tövében húzódtak meg az ezreddel és onnan gyönyörködtek a piros arany színű lángokban. Megjött a konyha is. Kiosztották a rengeteg ételt és ott ettek a kitűnő mozielőadás alatt. A pirománikus oroszok visszavonulóban felgyújtották a faszágban ehessék meg a többnapos menázsit, csak azért, hogy Nagy Péterék világosságban ehessék meg a többnapos menázsijárulékat.

Csodálatos látványt nyújtott az égő falu. A már elhamvadt, szenesedő házak tetején fehér nyári ruhás parasztasszonyok sétáltak, mintha a tüzet oltanák. Tüznelyvek vágyakoztak utánuk a másik házak tetejéről és ők mégis bátran sétáltak ott és jeleket adtak a visszavonuló oroszoknak. Egyenként kellett őket leszedni a házak tetejéről. Elszánt parasztasszonyok voltak ezek, akik oroszul beszéltek, mindenük odaveszett és mégis vala-

mi furesa hősiességgel lelkükben harcoltak az oroszokért. Férjeiket vagy az oroszok viték el katonáknak, vagy az osztrákok. Ők maguk sem tudták, hogy hová tartoznak politikailag. Érzésük biztosan az oroszokhoz húzott, mert hiszen azoknak a nyelvét tudták csak, osztráknak nem igen.

Nagy Péternek már meg volt a militárista öntudata, de most mégis zavarban volt. Belül nem tudta eldönteni, hogy kinek adjon igazat. Hangosan úgysem beszélhetett a dologról, így tehát magában állapította meg csak, hogy tulajdonképpen a ruthének, lengyelek, ukránok tulajdonképpen szláv fajta, tehát igazuk van, ha inkább az oroszokkal tartanak. Viszont másrésről ezek jelenleg állami hovatartozás szempontjából mégis az osztrák-magyar monarchia polgárai, tehát állampolgári kutyakötelességük Ausztria oldalán harcolni. Aztán meg az is eszébe jutott Nagy Péternek, hogy tulajdonképpen mi köze az asszonyoknak ehhez az egész dologhoz? Hiszen a férjeiket, fiaikat egyformán pusztítja az orosz, mint az osztrák golyó. Nem-e egyformán komisz a sorsuk az övével együtt, akár a cár, akár a császár szuronyát döfik a hasukba?

(Folytatjuk.)

Közeledik a Karácsony

Gyermekeinek a mai nappal
időben a szülők

csak praktikus karácsonyi ajándékkal

kedveskednek.

Rendelje meg már
most

gyermekruha,

kabát, köntös, kalap, pizsama, stb.

szükségletét, ahol kész
ruhákban is vásárolhat,
a

„Kitty“ Szalon

Körös ucca 12. sz.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

RENDKIVÜL olesón vehet fehérneműt *Hollós* uridivat üzletében.

ALLAST KERES

SZATMÁR, Sziget és környékére bármely képviselőt saját költségemen elvállalok. Megkeresést csütörtökig kiadóra kérek. 491

PERFEKT német, magyar gyors és gépiró levelező, diktandó után románul is ír, hosszabb gyakorlattal, állást keres. Címét kér „Perfekt erő” jellegre a kiadóra. 326

DEUTSCHES Fraulein sucht Stelle zu Kinder für Vormittag oder Nachmittagsstunden. Adresse bitte in der Expedition. 1365

LAKÁS

BUTOROZOTT szobát központban külön bejáratúval keresek. Címét Tisztviselőnek jellegre a kiadóra kérek. 643

ADÁS-VETEL

VICKI BAUM: Grand Hotel című könyvét megvételre keressük. Cím a kiadóban.

KERESÜNK megvételre 1 vagy 2 lámpás telex készüléket. Cím a kiadóra kérek. 642

JÓKARBAN lévő lovas-sportkoszt vagy fiakert megvételre keresek. Madarasi Garage, Str. D. Cantemir 22. 3751

ELADÓK szép és olesó új ebédlő és hálószobák, antik székek, használt moka kávéfőző, garnitúra és vasgép. Csengeri-u. 9. 490

RITKA szép háló és ebédlő butor eladó. „Industria” bank beraktározási osztályánál. 3410

HÁZPARCELLÁK Várműház-ucca 53 és Váradi Zsigmond-ucca sarkán olesón eladók. 1405

TELJESEN jókarban lévő kerti garnitúrát megvételre keresek. Cím a kiadóban. 160

JÓKARBAN lévő tüzhely két sütővel eladó. Bolgár, Beöthy Ödön-u. 27. sz. 293

ELADÓ egy művésziesen faragott, hatágn figurális faesillár nagyon olesó árban. Cím Liget-ucca 4. 3497

KÜLÖNFÉLE

KÖZSZÜKSÉGLETI cikk gyártásához keresek társat. Lei 100-150.000. Szíves ajánlatot „Hasznos” jelleg alatt a kiadóra kérek. 363

5000 LEIVEL azonnal átvehető áruval ellátva, forgalmas fűszer üzlet. Aradi-ut 35. Seres. 641

HÖLGYEK figyelmébe! Olesó angol és francia szabászati tanfolyamra beiratkozni lehet naponta délelőtt 8-tól 10-ig. Auspitz, Str. Dr. Aurel Lazar (volt Nagy Sándor-u.) No. 8. 151

DUNA BODEGA megnyílt, teljesen átszerveve, legolcsóbb piaci árban mindent hazaszállít, reggel kenyéret és süteményt is. Szilágyi Dezső-u. 1. Orsolya zárdá mellett. 1317

LÖWY uri szabó elvállal e szakmában mindennemű fazon ruhát, alakításokat minden elfogadható árban. Kolozsvári-u. 42. 3499

„DOKTON” száraz fémtisztító kendő, a fekete macska védjeggyel, kapható fűszerüzletben és drogériában. Minden ragyog otthon, ha kéznél van a „Dokton”. 941

SORSAT kártyából és tenyér vonalaiból megtudhatja. Szerelmi ügyekben elősegít. Str. Motilor No. 17. Alsó Nálgesz-telep. 867

UJ ERNYŐT, javítást olesón készít Almássy, Kolozsvári-ucca 104. 162

TARTÓS illatu kölnivizek, karácsonyi ajándékok olesón beszerezhetők a Ninon illatszertárban. 1321

Kölcsönkönyvtárunk Szalontán

Nagy Sándor manikűr-szalomban van. Rákóczi ut 35.

Előfizetőink havi 10 leierl vehetik igénybe. - Kaució 50 lei.

INCASSO BANK RT.

NOVEMBER 1-ÉN, A VÁROS KÖZPONTJÁBA, A RIMANÓCZY UCCA 2 ALATTI BÉRPALOTA FÉLEMELETI HELYISÉGEIBE KÖLTÖZÖTT.

Mint eddig, ezután is rendszeresen foglalkozni a kereskedők és iparosok követeléseinek perenkívüli behajtásával megbízható tisztviselői útján. Tevékenységéért csakis eredmény esetén számít mérsékelt jutalékokat.

Az inkasszálas végett átvett követelésekre a megbízók kívánságára MEGFELELŐ ELŐLEGET nyújt évi 12 százalékos kamattal.

Az INCASSO BANK az inkasszálas végett átvett követelésekről országsszerű kiépített tudósítói szervezete útján alapos információt szerez be, minden költségfelszámítás nélkül és így módjában van megbízóit a felesleges készletkötés is megóvni.

Feltételeinkről készséggel nyújtunk szóbeli vagy írásbeli felvilágosítást.

Incasso Bank Részvénytársaság

Oradea

Rimanóczy ucca 2., félemelet.